

ALBANIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
ALBANAIS A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
ALBANÉS A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 10 May 2004 (afternoon)
Lundi 10 mai 2004 (après-midi)
Lunes 10 de mayo de 2004 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not turn over this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas tourner l'épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No vuelva esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Shkruani nje koment te shkurter per poezine e meposhteme..

1.(a)

BUZËDRINAS

I ngjan zogut që jeton në fluturim;
për një copë qiell e fal tërë botën;
i ngjan dritares me shikim kah jugu:
emrin e ke kujtim.

- 5 Qëndro në këto brigje
ku e le ditën të të shkojë pa pagëzim?
Qëndro në këto brigje
ku të lagin shirat
e të rrahin dallgët.
- 10 Qëndro,
pyete lumin se ç'sjell me vete
a gurë të bardhë
a ujë të zi.
Zgjohu
- 15 dhe thuaj diçka
si përshëndetje.
Mos u tremb,
mos belbëzo,
mos thuaj lamtumirë.
- 20 Ose po deshe fol përçart.
kushedi
ndoshta të kuptojnë më mirë.
Por qëndro,
mos klith,
- 25 dil në shëti
dhe kthehu prapë
Në daç mos u kthe
por mos harro:
guri rëndon në vend të vet.
- 30 Mos u tund.
prite shiun që larg nga retë,
mos e shaj etjen,
mos lu lut zotit
që nuk të njeh
- 35 I ngjan pëllumbit që vdes në fluturim.
I ngjan pemës që lulëzon për frytnim.
I ngjan degës që kërkon trungun e vet.
Remtar. druvar, peshkatar, poet,

40 Je ai që je
edhe kur je
edhe kur s'je
edhe sot
edhe dje
dhe nesër. pa dyshim,
45 buzëdrinas –
o trunga im!

‘Buzëdrinas’ nga Agim, Vimca

- Çfarë mesazhi nxirrni ju nga kjo poezi?
- Komentoni rendesinë e strofes së parë të hyrjes për të gjithë poemën.
- Diskutoni për përdorimin efektiv të gjuhës nga poeti

1.(b)

Përrjashta portës së kushtjellës u hap menjëherë gremina e thellë, sterrë e zezë. Nga shkëmbinjtë e mureve kullonin currila uji. Nuk dëgjohej asgje tjetër, veç çuqurimës së ujërve dhe korit të bulktheve që këndonin të fshehur s' di se ku nëpër errësirë. Lart në qiell mbi male nxinte një re e madhe dhe pas saj ishte fshehurhëna. Përposh në thellësitë e vaihteve të kredhura në errësirë, shtriheshin e shtroheshin mjegullat e shumta.

Sapo u hap porta, nga hapësira erdhi e hyri në kështjellë një rrymë ajri, si lumë i padukshëm. Duke zbritur nëpër ca shkallë, Ergysi shtroi me dorë flokët, që ia mori era dhe me dorën tjetër u mbajt te shkëmbinjtë e lagur.

-Ja, -tha njëri nga rojet e portës dhe tregoi me pishtar përpara.

Atje ku tregoi ai, te guri i gdhendur si një ndenjësë, në te cilën qe ulur Amarda në mbrëmje, tani rrinte një njeri i armatosur, i përkulur mbi greminë me shpinë kthyer nga porta dhe supet kërrusur. Ai mbante për freri një kalë shtathedhur me qafëtë gjatë. Kali ktheu kokën dhe lëvizti veshët i shqetësuar, po i zoti i tij nuk bëri asnjë lëvizje, megjithëse e dëgjoi portën që kërciti kur u hap dhe i ndjente njerëzit që po afroheshin me pishtarë pas shpinës së tij, ai vazhdoi të qëndronte në të njëjtin pozicion, si i ngrirë. Pastaj u ngrit menjëherë dhe u kthye me vrull.

Ergysit iu duk sikur kynjeri i ipanjohur, që i doli befas përpara u ngrit jo nga ndenjësja e gurtë po nga thellësia e honit.

Qëndruan ballë për ballë njëri-tjetrit.

Në dritën valëvitese te pishtarit, brenda përkrenares dukej fytyra e tij eshtërore, me mollëza pak të dala, me mustaqe të bukura si krah dallëndysheje, me një plagë të lehtë shpate, që i dallohej në qoshe të syrit e hedhur pjerrtas, siç dukej, që lart nga balli mbuluar me strehën e përkrenares.

Nga trupi vinin të dy barabar, dhe kështu mund të shikoheshin drejtpërdrejt, pa i lëvizur bebëzat. Vështrimi i të panjohurit ishte i egër, jo miqësor. Dukej se ky qe vështrimi i tij i zakonshëm. Ai i shpuri të dy duart pas shpine, për të mbajtur frerin e kalit, dhe këtë gjest kuptohej se e bënte që të mos i jepte dorën Ergysit. Ndoshta edhe kjo mënyrë sjelljeje do të qe një mënyrë e tij e zakonshme.

Ashtu, me vetulla shtrënguar rreptë, me vështrim të egër dhe me duart fshehur pas shpine, ai qëndroi përballë Ergysit dhe tha prerë:

-Unë jam Algaldi!

Zëri sikur nënvizoi gjithçka të këtij njeriu: tiparet, vështrimin, mënyrën e qëndrimit dhe të lëvizjeve, bile të thuash dhe mënyrën e veshjes metalike. Duke e dëgjuar do të mendoje se ai duhet të kish pikërisht atë tingull dhe atë veçori shqiptimi. zëri itij ishte një zë mashkullor, burroror,. i dalë nga kraharori, jo i ngritur e tingëllonjës, po me një jehonë të brendshme, të thellë të qetë ai ishte një zë ilir, krejt ilir, ardhur i kulluar që nga zanafilla dhe, me anën e tij sikur dëgjoje kumbimin e çuditshëm të një lashtësie mijëvjeçare. PoErgysi u habit më tepër me fjalët që i tha i panjohuri. Padashur, epiroti bëri një lëvizje dhe e shikoi me vështrim të ngulur.

Algaldi qe udhëheqësi i fiseve kryengritëse dardane. Vitin e kaluar. i plagosur në një luftim, ai kish rënë në dorë të romakëve. U hapën fjale se e kishin vvarë. Për muaj të tërë nuk u dëgjua ndonjë lajm rreth tij dhe të gjithë e kujtuan t' ëhumbur. Familja e qau. Po, befas, Algadi qe kthyer përsëri. Ai kish mundur të arratisëj nga një minierë romake, ku kish punuar shumë muaj si skllav, i lidhur me zinxhirë, dhe erdhi e u vu menjëherë në kontakt me Baton.

‘Njerez te rinj, kohe e lashte’ nga Bilal Xhaferri

- Identifikoni dhe analizoni mesazhin e autorit ne kete fragment.
  - Si kontribuon prezantimi idardanit nga autori ne zhvillimin e vepres?
  - Gjykoni per vendosjen e paraqitien e elementeve historike ne ne kete fragment.
  - Çfar menyraash ka perdorur shkrimtari per ta bere kete veper te lexueshme nga nje lexues modern.
-